

Sygn. akt IV U 620/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Zalasinski

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2017r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 31 maja 2016 r. (Nr (...) - (...))

w sprawie D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że D. K. nie ma obowiązku zwrotu renty socjalnej pobranej w okresie od 1 czerwca 2013 roku do 31 maja 2016 roku w kwocie 26.294,62 (dwadzieścia sześć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt cztery i 62/100) złotych.

Sygn. akt IV U 620/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. działając na podstawie art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121) oraz art. 84 ust. 1, ust. 9 i ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121) zobowiązał ubezpieczonego D. K. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2016 r. w kwocie 26.294,62 zł. ZUS podał, iż w okresie tym ubezpieczony pobierał rentę socjalną, a jednocześnie zamieszkiwał na terenie S. (...) od 28 listopada 2012 r. W tej sytuacji kwoty przyznanej renty socjalnej stanowią świadczenia nienależne.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł D. K.. Wskazał, iż jego miejsce zamieszkania znajduje się w Polsce. Ubezpieczony nie ma s. (...) obywatelstwa, a w kraju tym przebywał w związku z odwiedzinami ojca, przy czym przez znaczną większość czasu w latach 2013-2016 znajdował się w Polsce, czego potwierdzenie stanowi załączona dokumentacja lekarska.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie przywołując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji i wskazując, że decyzja przyznająca ubezpieczonemu prawo do renty socjalnej zawierała pouczenie, że renta socjalna nie przysługuje osobie, która zamieszkuje i przebywa poza Rzeczypospolitą Polską.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony D. K., urodzony (...), w okresie od 1 października 2003 r. do 31 października 2018 r. ma ustalone prawo do renty socjalnej (bezsporne, akta ZUS).

Następnie, 11 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., powziął informację, iż od dnia 28 listopada 2012 r. miejsce zamieszkania D. K. znajduje się w miejscowości F. w S. (...) gdyż wynika to z wniosku s. (...) instytucji ubezpieczeniowej o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wydruk z korespondencji mailowej k. 83-84 akt ZUS).

Decyzją z dnia 20 maja 2016 r. organ rentowy, powołując się na art. 2 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, wstrzymał wypłatę renty socjalnej od 1 czerwca 2016 r., gdyż stwierdził, że ubezpieczony od 28 listopada 2012 r. zamieszkuje w S. (...) (decyzja k. 85 akt ZUS).

W związku z tym, zaskarżoną decyzją z dnia 31 maja 2016 r. organ rentowy zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu kwoty 26.294,62 zł tytułem nienależnie pobranych świadczeń- renty socjalnej za okres od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2016 r. (decyzja k. 88 akt ZUS).

W toku postępowania odwoławczego Sąd ustalił, iż w spornym okresie od 28 listopada 2012 r. do 31 maja 2016 r. D. K. mieszkał w C. (gmina M.) i korzystał z leczenia w Przychodni w M.. Ubezpieczony ma zamiar mieszkać na stałe w Polsce. W S. (...) przebywa natomiast ojciec ubezpieczonego. W związku z tym D. K. z zamiarem dokonania odwiedzin ojca wyjeżdża do tego kraju na okres ok. 1 tygodnia. D. K. został zgłoszony do instytucji ubezpieczeniowej w S. (...) w celu zapewnienia opieki medycznej na wypadek choroby w trakcie odwiedzin u ojca. Ubezpieczony nie ma obywatelstwa s. (...) (zeznania ubezpieczonego k. 15 i k. 48v, zeznania świadek A. T., oświadczenie E. K.- matki ubezpieczonego k. 15-15v, dokumentacja medyczna z Przychodni w M.- koperta k. 3 oraz dokumentacja medyczna znajdująca się w aktach ZUS).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 84 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia. Z kolei w art. 138 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazano, iż osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

W myśl art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 982), prawo do renty socjalnej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 25 kodeksu cywilnego stanowi, iż miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Kluczowym dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania było stwierdzenie, czy w spornych latach 2013-2016 miejsce zamieszkania ubezpieczonego znajdowało się na terytorium Polski.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań ubezpieczonego oraz świadek A. T. jak również zebranej w sprawie dokumentacji medycznej daje podstawy do ustalenia, iż w spornym okresie D. K. mieszkał w miejscowości C. (gmina M.). Wskazać należy, iż A. T. jest sołtysem w tej miejscowości. Świadek ta przyznała, iż mieszka w pobliżu domu ubezpieczonego i bardzo często widuje D. K. spacerującego wokół domu. Relacja ta potwierdza twierdzenia ubezpieczonego jak i jego matki, w których oświadczyli, że D. K. w spornym okresie mieszkał w Polsce. Sąd uznał, iż wymienione dowody zasługują na wiarę. Korespondują ze sobą i układają się w logiczną całość.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż w myśl przywołanego art. 25 kc, miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. W toku procesu ubezpieczony przyznał, ma zamiar na stałe mieszkać w Polsce, a do S. jeździ raz na jakiś czas po to, by spotkać się z ojcem. W tej sytuacji przyjęć należy, iż miejsce zamieszkania ubezpieczonego znajduje się w C.. A zatem, w spornym okresie D. K. spełnił przesłankę do nabycia prawa do renty socjalnej określoną w art. 2 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej. Na marginesie dodać należy, iż bezspornym był fakt, że ubezpieczony posiada obywatelstwo polskie.

W odniesieniu do przedłożonego w toku postępowania druku (...) sporządzonego przez s. (...) instytucję ubezpieczeniową (dokument wraz z tłumaczeniem dokonany przez tłumacza przysięgłego języka s. (...) k. 24-25 i 35-41), Sąd stwierdza, co następuje. W dokumencie tym wskazano, iż w okresie od 28 listopada 2012 r. do dnia jego wydania, czyli do 22 kwietnia 2016 r., ubezpieczony był zameldowany w miejscowości F. w S. (...). W tym miejscu podkreślić należy, iż pojęcia miejsce zameldowania a miejsce zamieszkania nie są tożsame. Wymieniony wyżej przepis art. 2 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej odwołuje się do miejsca zamieszkania. Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, iż opisane wyżej dowody w postaci zeznań ubezpieczonego, świadka oraz dokumentacji medycznej są wystarczające do przyjęcia, iż w spornym okresie miejsce zamieszkania D. K. znajdowało się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

W konsekwencji stwierdzić należy, iż skoro ubezpieczony w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 maja 2016 r. spełnił przesłankę wyrażoną w art. 2 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, to pobrane przez ubezpieczonego świadczenia nie są nienależne. W przypadku ubezpieczonego nie doszło bowiem do zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń. Nie ma również podstaw do przyjęcia, by świadczenie (renta socjalna) zostało ubezpieczonemu przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wskazanych wyżej przepisów i z mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.